

N:o 106.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 17 maj 1897.

— — — — Andra Kammaren den 17 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition angående försäljning till Fridafors fabriks aktiebolag af ett område af förra häradshöfdingebostället 1 mantal Karsahult n:o 1 i Kronobergs län.

(Statsutskottets utlåtande n:o 76.)

Till Konungen.

I en till Riksdagen den 12 mars innevarande år aflåten proposition har Eders Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att medgifva dels att ett till förra häradshöfdingebostället 1 mantal Karsahult n:o 1 i Almundryds socken och Kinnevalds härad af Kronobergs län hörande, å en af förste landtmätaren A. Cedergren år 1896 upprättad karta med n:is 1—25 betecknade jordområde om 9 hektar, 79 ar, 10 qvadratmeter med derå växande skog äfvensom hemmanets rätt till vattnet och fisket i Mörrumsån utefter samma område måtte till Fridafors fabriks aktiebolag med eganderätt upplåtas mot en köpeskilling af 6,748 kronor 50 öre samt på vilkor i öfrigt:

att köpeskillingen skulle till landtränteriet i länet inbetalas, innan området finge af bolaget tagas i besittning,

att området finge af bolaget tillträdas vid utgången af nu löpande arrendeperiod den 14 mars 1903 eller dessförinnan å tid, hvarom bolaget kunde med nuvarande arrendatorerne af hemmanet öfverenskomma,

att, derest sådan öfverenskommelse träffades, bolaget skulle utan något som helst bidrag från kronan till arrendatorerne årligen erlägga den godtgörelse, som borde tillkomma dem för mistningen af jordområdet med dertill hörande förmåner, samt

att bolaget skulle vara skyldigt att, om så påfordrades, uppsätta och för all framtid underhålla stängsel i områdets gräns mot kronans mark; *dels ock* att köpeskillingen för området måtte på samma sätt som köpeskillingarne för försålda mindre kronoegendomar användas till inköp för kronans räkning af skogbärande eller till skogsbörd tjenlig mark.

Mot hvad Eders Kongl. Maj:t i förevarande hänseende föreslagit har Riksdagen icke haft annat att erinra, än att den föreslagna köpeskillingen synes alltför låg, särskildt hvad den del deraf beträffar, som grundar sig på det uppskattade värdet af bostället Karsahults till afyttring ifrågasatta vattenrätt i Mörrumsån. Detta värde synes nemligen ej stå i skäligt förhållande till det pris, som motsvarande vattenkraft under liknande omständigheter på senare tider plägat betinga; och med afseende härå har Riksdagen ansett ny värdering af ifrågavarande område böra anställas, der vid torde böra tagas i betraktande ej allenast det nuvarande värdet å områdets andel i vattenkraften, utan äfven det värde, denna andel må ega, då, efter det eganderätten till båda stränderna kommit i *en* persons hand, hela den sammanslagna vattenkraften kan tillgodogöras. Vid den förnyade värderingen har Riksdagen ansett köpeskillingen för berörda område med dertill hörande vattenrätt böra, i likhet med hvad ofta förut af Eders Kongl. Maj:t föreslagits vid fråga om jordafsöndringar af ej alltför ringa betydelse, bestämmas i den ordning, som stadgas i kongl. förordningen angående jords eller lägenhets afstående för allmänt behof den 14 april 1866.

Eders Kongl. Maj:ts förenämnda framställning har alltså på det sätt bifallits, att Riksdagen medgifvit,

dels att ifrågavarande, till förra häradshöfdingebostället Karsahult n:o 1 hörande, å ofvan omförmälda karta med n:is 1—25 betecknade jordområde om 9 hektar, 79 ar, 10 kvadratmeter med derå växande skog äfvensom hemmanets rätt till vattnet och fisket i Mörrumsån utefter samma område må till Fridafors fabriks aktiebolag med eganderätt upplätas mot en köpeskillning, som på bolagets bekostnad bestämmas i den ordning, som i Kongl.

förordningen den 14 april 1866 är föreskrifven i fråga om jords eller lägenhets afstående för allmänt behof, samt på vilkor i öfrigt:

att köpeskillingen skall till landträteriet i länet inbetalas, innan området må af bolaget tagas i besittning,

att området får af bolaget tillträdas vid utgången af nu löpande arrendeperiod den 14 mars 1903 eller dessförinnan å tid, hvarom bolaget kan med nuvarande arrendatorerne af hemmanet öfverenskomma,

att, derest sådan öfverenskommelse träffas, bolaget skall utan något som helst bidrag från kronan till arrendatorerna årligen erlægga den godtgörelse, som bör tillkomma dem för mistningen af jordområdet med dertill hörande förmåner, samt

att bolaget skall vara skyldigt att, om så påfordras, uppsätta och för all framtid underhålla stängsel å områdets gräns mot kronans mark;

dels ock att köpeskillingen för området må på samma sätt som köpeskillingarne för försålda mindre kronoegendomar användas till inköp för kronans räkning af skogbärande eller till skogsbörd tjenlig mark.

Stockholm den 17 maj 1897.

Med undersätlig vördnad.